

Karel Engliš

KLÁRA PEKÁRKOVÁ

BRNO, MASARYKOVA UNIVERZITA

26. 3. 2019

* 17. srpna 1880 Hrabyně

† 13. června 1961 tamtéž

Studia a mládí

- ▶ Skromné poměry
- ▶ Gymnázium v Opavě
- ▶ Právnická fakulta v Praze
- ▶ Navazující studium v Mnichově
- ▶ Zemský statistický úřad pro království České
- ▶ Ministerstvo obchodu ve Vídni

Vysokoškolská kariéra

- ▶ Česká technika v Brně – habilitace 1910
- ▶ Profesor národního hospodářství tamtéž 1911
- ▶ Děkan oboru chemické inženýrství na České vysoké škole technické
- ▶ Odborné publikace – samostatné, cizojazyčné, neuveřejněné rukopisy, práce připravené k vydání
- ▶ Stěžejní práce *Soustava národního hospodářství* o 1617 stranách

MU Brno, počátky politické kariéry

- ▶ Iniciátor založení Masarykovy univerzity, 1919 prvním rektorem
- ▶ 1921-1922, 1925-1926 děkan Právnické fakulty MU
- ▶ Kontakt s intelektuální elitou otevírá cestu politické kariéře
- ▶ Stoupenec T. G. Masaryka
- ▶ 1913 – poslanec Moravského zemského sněmu
- ▶ 1918 – poslanec Národního shromáždění
- ▶ 1920 – poprvé jmenován československým ministrem financí

Politický život

- ▶ Politické a národohospodářské spory, ve straně i ve vládě
- ▶ Podává demisi, až druhou prezident Masaryk přijímá v březnu 1921
- ▶ I po odchodu kritika deflační politiky státu
- ▶ Od deflační politiky upuštěno, 1925 opět ministrem financí (do dubna 1931)
- ▶ 1934 jmenován guvernérem Národní banky československé
- ▶ Na tři měsíce v roce 1947 rektorem Univerzity Karlovy v Praze

Předání rektorského
řetězu Masarykovy
Univerzity Janu
Krejčímu

Zleva: Karel Engliš
(guvernér Národní
banky, profesor PrF
MUNI), prezident Tomáš
G. Masaryk, rektor Jan
Krejčí, kancléř Přemysl
Šámal

Lány 30. 8. 1935

Období po 2. světové válce

- ▶ Posilování moci komunistů, útočná kampaň proti Englišovi
- ▶ Odvolán z funkce rektora UK, jeho práce ničena
- ▶ Vyslýchán StB, odebrán služební důchod, vystěhování z bytu
- ▶ Nucen odejít do rodné Hrabyně, zde pod neustálým dohledem, domovní prohlídky
- ▶ Zemřel v bídě roku 1961

Rodinný život

- ▶ 1906 sňatek s Marií Grögrovou
- ▶ Dcery Vlasta, Věra a syn Karel
- ▶ 1919 manželství soudně rozvedeno
- ▶ 1921 druhý sňatek s Valerií Sovovou

Přínos a myšlení

- ▶ Noetická koncepce – teleologie
- ▶ Přírodní vědy – kausální přístup, pro politickou ekonomii je nedostatečný
- ▶ Nutné pohlížet z hlediska účelu
(co člověk chce či nechce)
- ▶ Přívrženec Rakouské ekonomické školy
- ▶ Kritika deflační politiky,
trvání na zlatém standardu
- ▶ Odpor proti řízenému hospodářství

Odkaz

- ▶ 1994 Vysoká škola Karla Engliše v Brně
- ▶ 1990 Společnost Karla Engliše v Praze
- ▶ Od 1994 Cena Karla Engliše pro vynikajícího ekonoma
- ▶ Cena Prof. JUDr. Karla Engliše od UK v Praze
- ▶ 1991 in memoriam udělen prezidentem Václavem Havlem Řád Tomáše Garrigua Masaryka III. třídy za vynikající zásluhy o demokracii a lidská práva
- ▶ Jména ulic v Praze 5 a v Opavě

Zdroje

► Elektronické zdroje:

1. HRABICA, Pavel. Bez mobilů a bez internetu. Se zprávami běhali sokolové. Metro.cz [online]. Praha: MAFRA, 26. 10. 2018 [vid. 17. 3. 2019]. Dostupné z: https://www.metro.cz/bez-mobilu-a-bez-internetu-se-zpravami-behali-sokolove-p1f-/spolecnost.aspx?c=A181025_165027_metro-spolecnost_jsk
2. *Karel Engliš*. Wikipedie [online]. Aktualizováno 11. 2. 2019 [vid. 17. 3. 2019]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Engli%C5%A1
3. *Karel Engliš a jeho životní cesta* [online]. Brno: Vysoká škola Karla Engliše, 2019 [vid. 17. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.vske.cz/cz/skola/karel-englis-a-jeho-zivotni-cesta>
4. KOUDELKA, Zdeněk; ŠIMÍČEK, Vojtěch. *Karel Engliš – rektor 1919-1920* [online]. Brno: Archiv Masarykovy univerzity, 1994 [vid. 17. 3. 2019]. Dostupné z: <https://www.archiv.muni.cz/historie-masarykovy-univerzity/osobnosti/historie-vedeni/clanky/63440>